

ANALIZA SPAȚIO-FUNCȚIONALĂ A ORAȘULUI GALAȚI

Student **Irina RUSU**

Universitatea Ovidius din Constanța, Facultatea de Științe ale Naturii și Științe Agricole,
E-mail: irinachu_23@yahoo.fr

L'analyse spatio-fonctionnelle de la ville de Galați. Cet ouvrage vise à présenter un modèle de zonage fonctionnel, en prenant comme exemple la ville de Galați. On a intentionné de mettre en évidence le lien qui existe entre les activités économiques et l'organisation fonctionnelle de l'espace, conditionné par les particularités de l'environnement naturel. L'étude est fondée sur les données statistiques de la littérature de spécialité, corroborées les observations de terrain et de l'analyse de cartes et de plans. Les résultats obtenus montrent que dans le plan de Galați on distingue une répartition ordonnée des zones fonctionnelles, où les fonctions ayant des effets polluants (industrielle, de transport, commerciale) sont concentrées à la périphérie de la localité, tandis que la zone résidentielle reste largement protégée des embouteillages, des accidents, de la pollution. Les conclusions de l'analyse soulignent l'idée qu'une bonne organisation de l'espace urbain résout les obstacles imposés par les restrictions de l'environnement naturel et de l'agglomération spécifique.

Mots-clés: des fonctions urbaines, des zones fonctionnelles, organisation monofonctionnelle, Galați, le bilan territorial

Introducere

Zona funcțională reprezintă un concept folosit pentru a defini teritoriile ce alcătuiesc țesutul urban. Acțiunea de zonificare funcțională constă în împărțirea teritoriului urban, având drept criterii factorul demografic și activitățile economice predominante cu scopul optimizării condițiilor de viață și a echilibrării relației dintre om și mediul înconjurător.

În literatura de specialitate din țara noastră, zonele funcționale au fost abordate mai mult sub aspect teoretic. De asemenea, din consultarea unor documente din literatura geografică străină, se poate spune că tratarea teoretică a zonelor funcționale din România s-a făcut după modelul european, fiind întâlnite aceleași tipuri de zone în lucrările geografilor și urbanistilor francezi (Avocat, Ch., 1981).

Începând cu perioada post- decembristă, problematica zonelor funcționale a intrat în atenția primăriilor care le detaliează în PUG-uri pentru o mai bună replanificare urbană și pentru modernizarea spațiului urban.

Analiza zonelor funcționale din municipiul Galați nu poate fi realizată în afara cunoașterii unor particularități geografice ale acestuia. Municipiul Galați este situat în sud- estul județului cu nume omonim, la contactul dintre Câmpia Covurluiului și lunca Siret-Dunăre-Prut. De asemenea, este oraș de graniță, situându-se în apropierea convergenței a trei frontiere (România, Rep. Moldova și Ucraina). Teritoriul administrativ (24363, 37 ha, incluzând și Lacul Brateș) se desfășoară pe grindul fluvial (înălțimi de 3-4 m), pe cele două terase ale Dunării (T1 aflată 20-30 m și T2 aflată la 35-55 m), precum și pe versanții deluvio-coluviiali și deluviali de racord între acestea. Este mărginit de Dunăre (la sud și sud-est), de Prut și Lacul Brateș (la est și nord-est), de Siret (la sud-vest), iar în partea vestică se situează combinatul siderurgic. În consecință, orașul Galați este limitat prin așezarea "insulară", confruntându-se cu problema extinderii sale

teritoriale. În plus, face parte din categoria orașelor de rang I din România, are o populație de 249732 loc. în 2011 (INS a oferit un comunicat, în iulie 2015, prin care arată că municipiul numără 306000 loc.). (Legea 351/ 2001)

Scopul acestui studiu constă în analizarea zonelor funcționale din municipiul Galați și în identificarea unor posibile disfuncții privind organizarea spațiului urban, ceea ce ar afecta buna desfășurare a activităților umane și dezvoltarea economică a comunității concomitent cu amenințarea mediului înconjurător. Ca obiective specifice au fost stabilite: analiza zonării funcționale la nivelul localității Galați, stabilirea unui bilanț teritorial, evaluarea impactului zonării funcționale asupra dezvoltării orașului Galați sub aspect teritorial, demografic și economic.

Materiale și metode

Pentru a realiza acest studiu am efectuat observații în diferite zone ale orașului și am studiat o bogată bibliografie de specialitate. Ca metode de cercetare am folosit: observații pe teren (pentru realizarea fotografiilor), metode de colectare și interpretare a datelor statistice oferite de site-ul INS și al Primăriei municipiului Galați, documentarea științifică din studii de geografie economică și a așezărilor umane, metoda cartografică prin utilizarea Planului municipiului Galați, a unui suport cartografic oferit de bibliografie, metoda analizei prin descompunerea spațiului urban în zone cu caracteristici omogene și prin interpretarea datelor oferite de suporturile cartografice, grafice și fotografice utilizate, metoda sintezei prin redarea, printr-o viziune de ansamblu, a impactului zonării funcționale asupra direcțiilor de extindere spațială a intravilanului și punctarea disfuncțiilor privind raportul dintre zonele funcționale identificate.

Rezultate și discuții

Zonarea funcțională a municipiului Galați este relativ facilă și se poate vorbi de o organizare mono funcțională, elementele de ordin rezidențial, industrial, financiar-bancar și administrativ, cultural, de agrement ori comercial fiind oarecum bine conturate în planul așezării. (Câdea, 2006). Pe de o parte, unele zone funcționale ocupă spații întinse și clar conturate. Aici se înscriu zonele rezidențială și industrială. Pe de altă parte, există zone mai puțin individualizate ce se prezintă, mai degrabă, ca spații funcționale distribuite aleatoriu și care fracturează zona rezidențială. Localizarea acestora a fost influențată de evoluția demografică și spațială a orașului Galați în timp istoric, de așezarea geografică limitată a orașului (mărginit la sud și est de spații acvatice, iar la vest de combinatul siderurgic), dar și de interese economice.

Cu toate acestea, se remarcă areale distincte în care domină anumite funcții. În prezent se deosebesc următoarele zone funcționale (Fig. 2):

Zona centrală (nucleul orașului) este localizată aproximativ între străzile Gării (la nord), Traian (la vest), Al. I. Cuza și Navelor (la est), faleza Dunării (la sud). Ca și așezare matematică nu ocupă o parte centrală, dar reprezintă spațiul în care a luat naștere așezarea ca târg pescăresc la începutul sec. al XV-lea. Se caracterizează prin prezența clădirilor de interes public (unele de mare valoare arhitecturală), predominarea activităților terțiare, prezența terenurilor cu prețuri ridicate, existența unui număr însemnat de instituții culturale și administrative.

În cadrul zonei centrale se desfășoară funcții mixte:

a) **Funcții culturale:** centrul urban gălățean grupează importante edificii culturale, cum ar fi: Teatrul Dramatic "Fani Tardini", Teatrul de Păpuși "Gulliver", Biserica fortificată "Precista" (cel mai vechi edificiu din Galați, fiind ctitorie a domnitorului Vasile Lupu, 1647), Biserica Greacă, Biserica Ovidenia, Biserica

Mavromol, Biserica Mănăstirii Metoc (în curtea căreia a funcționat prima școală publică românească, la 1832), Biserica Sf. Nicolae (1776), Casa Cuza Vodă (parte a Muzeului de Istorie din Galați construită pe locul fostei case a pârcălabului de Galați, Al. I. Cuza), Templul Coral sau Sinagoga, statuia poetului M. Eminescu (cea mai veche din țară, 1911), statuia în mărime naturală a lui Costache Negri.

Există și o serie de clădiri cu valoare arhitectonică: clădirea Bibliotecii Județene (sec. al XIX-lea, a fost sediul Comisiei Europene a Dunării de Jos), Casa Robescu (azi Palatul copiilor), Casa Balș, clădirea Prefecturii și a sediului vechi al Primăriei Galați, Palatul Navigației (stil neoromânesc). Regretabil este faptul că o parte dintre aceste clădiri se află într-un stadiu avansat de degradare (Fig.1).

Fig.1. Casa Balș- fațada sud-estică (sursă foto: arhiva personală, octombrie 2018)

b) *Funcții administrative și financiar- bancare:* partea centrală are și rol polarizant la nivel județean și regional, incluzând sediul instituțiilor administrative: Primăria Municipiului Galați, Prefectura Județului Galați, Consiliul Județean Galați. Tot aici se află sediul filialelor unor bănci (Banca Națională a României, Banca Țiriac, C.E.C).

c) *Funcția comercială și de afaceri:* a scăzut ca intensitate pe axa timpului. Dacă în perioada medievală și modernă în această zonă se dezvoltau în număr mare atelierile meșteșugărești ale negustorilor evrei sau greci, se făcea comerț cu pește, sare, lemn, se desfășurau târguri anuale care atrăgeau comercianți și cumpărători din zone vaste ale țării, astăzi funcția comercială este puțin evidentă. Există un centru comercial cu profil mixt (Magazinul Winmarkt) și mici buticuri. Anual se organizează târguri cu produse artisanale și Târgul de carte *Axis Libri*. Centre private care oferă servicii medicale, turistice, de anteprenoriat întregesc profilul economic al nucleului orașului.

Nucleul este principalul element care individualizează orașul în raport cu alte așezări urbane din România. Se prezintă ca o mixtură între clădirile cu arhitectură veche și clădirile noi, mai puțin numerice, dar care poartă amprenta socialistă. Ca și în alte orașe din România clădirile vechi au fost naționalizate, majoritatea se află în stare avansată de degradare, unele sunt locuite de populație defavorizată, aparținând minorității rome. (Erdeli, G., Pătrășcoiu, R., 2004)

Se remarcă o migrare a centrului urban și spre alte zone aflate la sud și sud-vest de nucleul propriu- zis.

Zona rezidențială (de locuit): spațiul destinat locuințelor este dominant în structura acestei așezări umane și este organizat pe cartiere, care cuprind fie locuințe individuale de tip P sau P+I, fie locuințe colective de tip P+4 sau P+10/11.

Zona este locuită permanent, se caracterizează printr-o densitate mare a populației, trafic intens, ambuteiaje, poluare fonică crescută, dar și prin prezența spațiilor de relaxare și agrement.

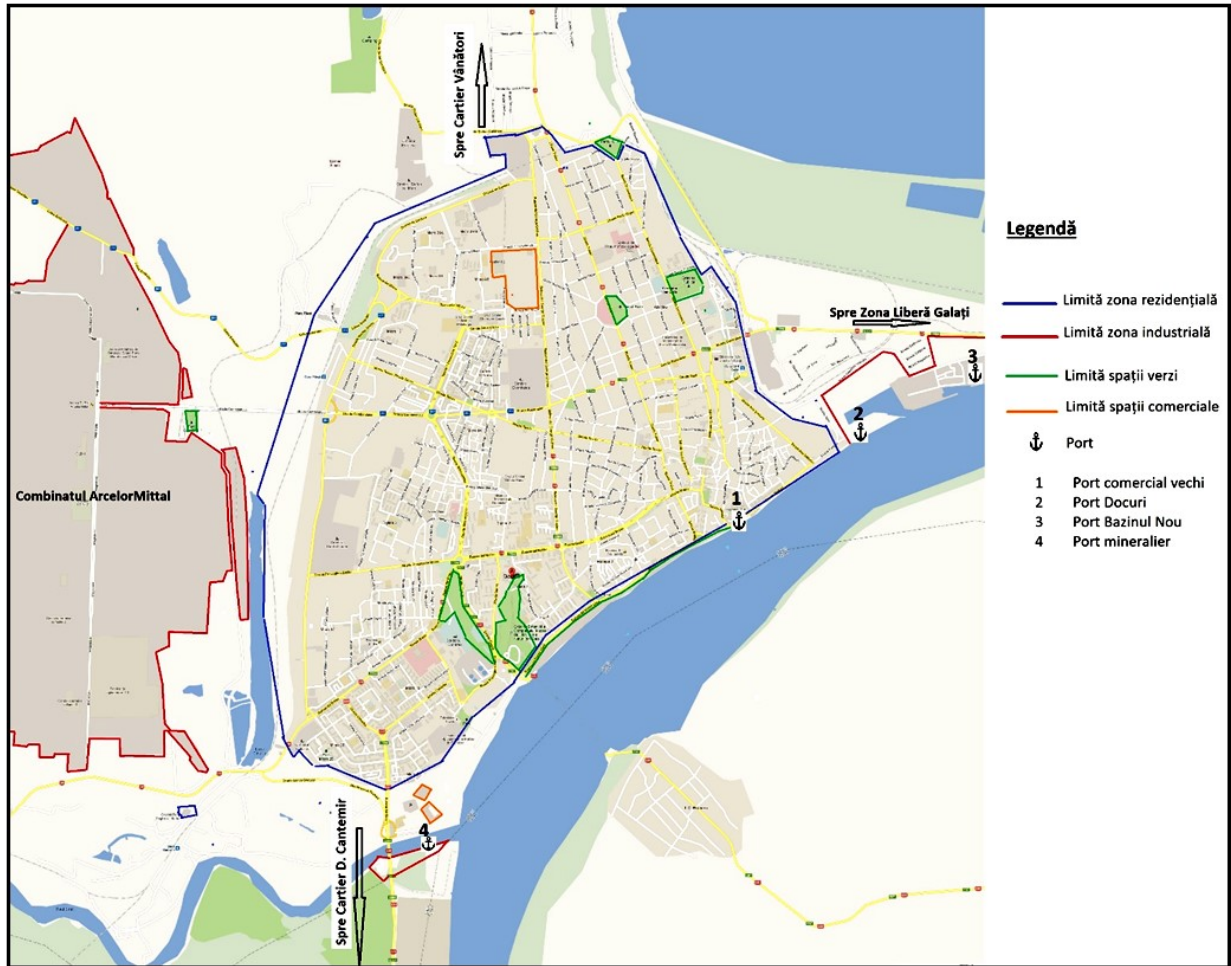

Fig. 2. Zonele funcționale din Mun. Galați
Sursa: prelucrare după www.google.ro/maps

Cartierele de locuințe s-au dezvoltat la vest, la nord și la sud-vest de nucleul orașului. Extinderea zonei rezidențiale este limitată de elemente naturale (valea Prutului și Lacul Brateș la nord-est, lunca inundabilă a Prutului la est, Dunărea la sud și sud-est) și antropice (amplasarea combinatului siderurgic în vest).

Conform PUG Galați, 2013, fondul de locuit cuprinde (Fig. 3):

Case individuale de tip P și P+1, care ocupă în jur de 50 % din suprafața intravilanului, dar care concentrează mai puțin de un sfert din populația așezării.

Acestea predomină în cartierele Valea orașului, Gară, Piața Centrală, Zona Veche, Traian Nord, Filești, Barboși sau ocupă o parte importantă din suprafața cartierelor Port și Aurel Vlaicu.

Locuințe colective de tip P+4 și P+10/11, construite după model socialist și care concentrează cea

mai mare parte din populația orașului (75 %). Acest tip de locuințe este specific cartierelor Mazepa I și II, Țiglina I și II, Micro-uri, Cantemir, Siderurgiștilor. Aceste cartiere au avut o dezvoltare spontană, imobile construite în grabă, cu dotări tehnico- edilitare insuficiente (parcări auto, spații de joacă pentru copii). Singurul cartier din Galați cu dezvoltare planificată, după modelul franzcez, este Rizer, aflat în Zona Veche. În cartierul Micro 18 toate imobilele sunt P+10/11, fapt ce determină cea mai mare densitate a populației într-un cartier gălățean (>1000 loc/ km²).

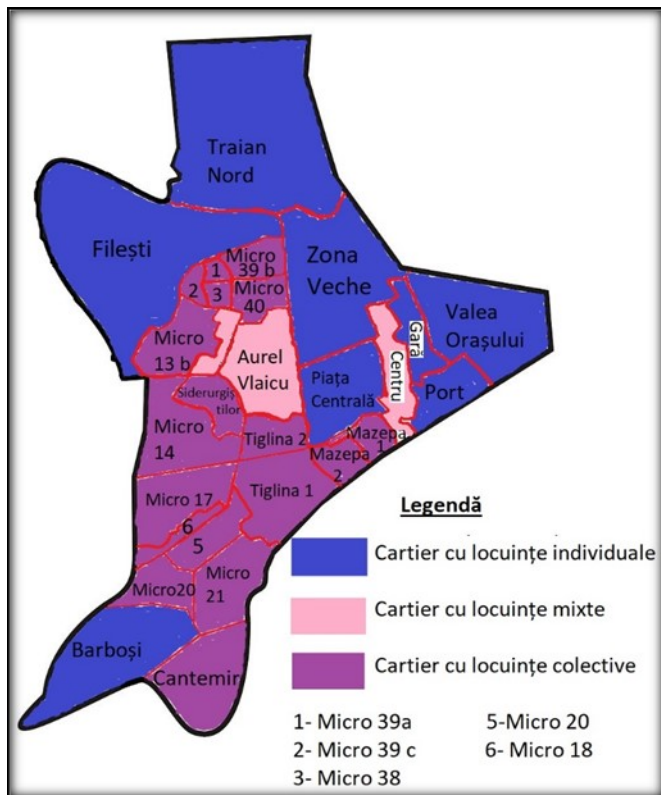

Fig. 3. Cartoschema repartiției cartierelor din Municipiul Galați după tipologia locuințelor

(Sursă: prelucrare după https://ro.wikipedia.org/wiki/Lista_cartierelor_din_municipiul_Galați)

În jurul anilor '90 exista o distribuție spațială socio- profesională a populației destul de clară. Cartierele aflate în imediata vecinătate a nucleului orașului erau locuite de o populație cu un nivel de trai mai ridicat, predominant cu studii superioare, care desfășura profesii mai bine remunerate și mai bine văzute în societate (ingineri, medici, judecători, avocați, procurori, profesori universitari, istorici, artiști plastici etc.). Cartierele aflate la nord- est și est de nucleu (Valea orașului, Port, Gară) au avut mereu o populație mai săracă, a cărei existență a fost legată în mod tradițional de meșteșuguri, comerț cu pește, activități portuare. Locuitorii acestor cartiere s-au confruntat permanent cu inundații masive, sisteme deficitare de canalizare, legături slabe cu orașul. Cartierele din vestul și sud- vestul orașului erau destinate muncitorilor din combinat. Au fost întotdeauna dens populate, iar nivelul de trai era unul mediu. În anii postdecembriști, dar tot mai evident după anii 2000, s-a produs o oarecare uniformizare a populației acestor cartiere sub aspect socio-profesional. Țiglina și Mazepa au rămas cartiere cu populație mai îmbătrânită, dar la care s-a adăugat prin construirea unor imobile de generație nouă și populație tânără. În cartierele muncitorești au migrat locuitori cu venituri mai mari, fiind preferate pentru prețul avantajos al apartamentelor, accesul mai facil în zone comerciale.

Fig. 4. Dispunerea zonelor industriale față de zona rezidențială

Cartierul Cantemir este cel mai tânăr cartier gălățean, format din locuințe de tip ANL, care a generat o adevărată dispută între edilii municipiului Galați și conducerea județului Brăila, iar printre locuitori confuzie. Unicitatea acestui cartier constă în faptul că a fost construit de Primăria Galați, dar geografic se află pe teritoriul județului Brăila. Instanța judecătorească a decis în anul 2009 definitiv și irevocabil că Primăria Galați are toate drepturile în zona ocupată de blocurile ANL. Cartierul este văzut ca o punte de legătură între cele două arii urbane (Galați și Brăila), prefigurând constituirea în viitor a ariei metropolitane Galați- Brăila (Săgeată, R). Este un cartier izolat, locuitorii având slab acces la servicii sanitare, administrative, culturale ori educaționale. Legătura cu orașul este asigurată prin două linii de transport rutier în comun (autobuzele nr. 17 și 10).

În concluzie, la nivelul zonei rezidențiale se observă pe de o parte cartierele din zona centrală, compuse din clădiri cu arhitectură veche (posibile atracții turistice), populație mai puțin numeroasă, predominarea activităților terțiare, spații pentru promenadă, activitate culturală intensă. Pe de altă parte, sunt cartierele mai noi, muncitorești, cu populație mai numeroasă, activă în sectorul secundar al economiei naționale.

Zona industrială este bine conturată la nivelul municipiului și a avut rol important în a grăbi urbanizarea. Ca și amplasament, se disting zone industriale situate în balanță, fiind condiționate de prezența elementelor de hidrografie (fluviul Dunărea, confluența Siretului cu Dunărea, lacul Brateș, confluența Prutului cu Dunărea), de circulația locală a maselor de aer predominant din est și nord-est, de relief (orașul se situează pe primele două terase ale Dunării, prima aflată la 25 m, a doua la 35-55 m)

(Ilinca, N., 2009). Se remarcă două mari zone industriale: zona industrială de vest reprezentată de Combinatul Siderurgic ArcelorMittal și zona industrială de est cu activități predominant portuare (Figura 4). La acestea se adaugă alte câteva spații industriale, precum: Fabrica de ulei Prutul (se află în Valea Orașului) și Fabrica de bere Martens (se află în cartierul Traian Nord), precum și Parcul de Software (se află în cartierul Port) axat pe dezvoltarea tehnologiilor de vârf.

Combinatul siderurgic "ArcelorMittal" Galați este situat în partea de vest a orașului, pe terasa 35-55 m, între văile Cătușa și Mălina, șoseaua DN 2B și șoseaua Galați- Smârdan (DJ 251), ocupând 700 ha (Mihai, Elena- Cristina, 2016). Construirea lui a început în 1962, după modelul sovietic, cu scopul de a asigura aprovizionarea cu materii prime a industriei constructoare de mașini din R.S. România, dar și pentru a exporta oțel în alte state europene. Profilul industrial al orașului suferă modificări majore, astfel că dintr-un oraș cu profil portuar și comercial, Galațiul devine cel mai mare centru siderurgic din Europa de sud-est. Impactul produs de construirea colosului industrial este dovedit de generarea exodului rural masiv din anii '70, de modificări în planul urbanistic prin construirea cartierelor muncitorești, de urcarea în ierarhia urbană a României de pe locul 12 (1961) pe locul 5 în 2002 (Săgeată, Dumitrescu, 2004). La sfârșitul anilor '80, combinatul avea 40000 de angajați, dar odată cu privatizarea lui (2001), numărul angajaților scade progresiv datorită disponibilizărilor colective. Acest fapt se reflectă și în evoluția demografică a orașului (Săgeată, 2007).

Zona industrială de est este dominată de activitățile portuare din *Șantierul naval "Damen Shipyards" Galați*. Acest oraș are tradiții privind activitățile pescărești și portuare. Orașul s-a născut ca târg pescăresc în sec. al XV-lea, dobândește statutul de Porto- Franco (1837), devine a treia zonă industrială a țării după București și valea Prahovei la începutul Primului Război Mondial, în prezent fiind cel mai mare port fluvio-maritim din România, având căi de acces la coridoarele europene de transport. Complexul portuar e alcătuit din Portul Docuri, Portul Bazinul Nou, Portul Comercial Vechi, Portul Mineralier (Fig. 3). Portul Bazinul Nou asigură tranzitul comercial cu statele din sud-estul Europei. Portul Galați are o suprafață totală de 864131 km² și deține 56 dane de operare. În Șantierul Naval Galați, pe lângă cargouri pentru mărfuri generale și vrachiere de 1500-18000 tdw, se construiesc mineraliere de 55000 tdw în docul uscat destinat navelor de tonaj sporit, nave colectoare frigorifice pentru pescuit, barje, platforme de foraj marin pentru prospectare și exploatare (Ivan, Angela Stela, Bîrlea, Svetlana, 2014). Cel mai important centru de cercetare și proiectare navală din România, Icepronav Engineering SRL, se află la Galați. Înființat în 1966, institutul deține un mare departament de proiectare a navelor, structurilor și echipamentelor, navale și un mic departament de producție cu posibilități de testare a modelelor și prototipurilor. Portul Galați joacă un rol deosebit în procesul de dezvoltare a orașului prin asigurarea de locuri de muncă și dezvoltarea transporturilor navale și a comerțului, ținând cont de faptul că există și o zonă liberă cu Marea Neagră, deschizând accesul Europei la comerțul cu statele din Orient.

Zona spațiilor verzi îndeplinește funcția estetică și decorativă, iar în orașul Galați este reprezentată de scuaruri, grădini, parcuri, perdele de protecție, însumând 779, 95 ha adică 11, 61 % din intravilan, la nivelul anului 2013, conform PUG Galati. Asigură echilibrul dintre necesitățile naturii și efectele activităților antropice, apărând populația de ariditatea specifică spațiilor urbanizate, micșorează poluarea fonică, îmbunătățește calitatea aerului. Spațiile verzi amenajate în arealul orașului Galați se deosebesc după suprafața ocupată, localizare ori scop, constituind pădurea urbană. Spațiile verzi gălățene includ:

Grădina Publică se află în cartierul Zona Veche, cu intrare din strada Domnească (cea mai veche stradă din Galați), a fost amenajată prima dată în 1864, iar astăzi ocupă cca 100000 m². Este destinată promenadelor, activităților ludice ale copiilor, concertelor de fanfară și organizării unor evenimente sociale, precum Street Food. Grădina adăpostește câteva monumente ale naturii, cum ar fi arborete seculare rare: tisă (*Taxus Baccata*), plop alb (*Populus Alba*), Zelcovia (*Zelcovia Caprinifolia*), tei (*Tilia*

Platyphillos). De asemenea, include elemente antropice cu rol decorativ: o fântână arteziană cu mozaic (1964), busturile lui G. Enescu și I.L.Caragiale, iar intrarea în grădină în intersecția străzii Domnești cu strada D. Bolintineanu se află statuia în mărime naturală a lui Al. I. Cuza, fost pârcălab de Galați.

Grădina Botanică se află în partea de sud a orașului, pe malul stâng al Dunării și a fost amenajată din 1990, fiind parte a Complexului Muzeal de Științe Galați. Are valoare științifică, fiind structurată pe șase sectoare: ornamental, sere, rosarium, plante utile, flora și fauna României (pădurea cu 200 de molizi și 40 brazi, fiind unicat în țară la altitudinea de 46 m), flora Globului. Este loc de promenadă și de desfășurare a activităților cultural-educative. Include și acvariile, planetariul și observatorul astronomic.

Parcul Rizer se află în cartierul Rizer, nume ce provine de la inginerul care a proiectat cartierul, la solicitarea lui Costache Negri, după model francez. Populația predominant romă, vecinătatea penitenciarului Galați, distanța mare față de cartierele muncitorești bine populate ale orașului, fac ca acest parc să nu se afle în preferințele gălățenilor, deși în urma modernizării lui în 2012, a căpătat alura de altă dată.

Parcul Eminescu se află în zona centrală, pe strada Domnească și a fost amenajat între 1880-1881. Are valoare științifică prin faptul că adăpostește arbori seculari, contemporani scriitorului M. Eminescu. Este loc de promenadă, iar în trecut spațiul preferat pentru fotografiile tinerilor căsătoriți. În centrul parcului se păstrează cea mai veche statuie a lui M. Eminescu din România sculptată în marmură (1911).

Parcul Cloșca se află în sudul orașului între strada Brăilei și strada Cloșca și este destinat promenadelor, activităților ludice. Deține și sculpturi în metal realizate de elevi ai liceului de artă.

Faleza Dunării este zona verde cea mai extinsă de la nivelul orașului și principala zonă de promenadă pentru locuitori. Îndeplinește funcția de agrement și relaxare (loc de promenadă, concerte de muzică ușoară, competiții sportive de ciclism și cros), funcția culturală (este ornamentată cu sculpturi realizate în stil futurist), funcția estetică și decorativă.

Zona comercială cuprinde spații bine închegate în partea de nord, de sud și de est a orașului. De asemenea, începând cu anii '90 la parterul imobilelor aflate în lungul bulevardelor importante s-a deschis un lanț de întreprinderi mici cu profil alimentar, textil, sanitar, farmaceutic, mixt.

În prezent principalele zone comerciale ale Galațiului sunt:

Zona Liberă Galați a fost creată în temeiul Legii nr. 84/ 1992 și prin H.G. nr.190/ 26 aprilie 1994, se află în partea de est a municipiului, pe malul stâng al Dunării, între milele 79 și 78, în zona digului Bădălan și ocupă o suprafață de 136,98 ha. Cuprinde 3 dane de acostare dotate cu instalații pentru nave maritime până la 15000 tdw și cu pescaj maxim de 8m (Enică, Smaranda, 2017). Este singura zonă liberă situată în zona de racord cu statele ex- sovietice, dispunând, în consecință, de o cale ferată cu ecartament larg. Prin aderarea României la UE, Galațiul a devenit o zonă importantă sub aspectul schimburilor economice și al tranzitului vamal între statele UE și blocul est- european.

Zona comercială de nord cuprinde, pe de o parte, Shopping City Galați, un centru comercial realizat după modelul occidental, care îndeplinește totodată și funcția de agrement. Pe de altă parte, include sediile unor reprezentanțe de autoturisme și centre comerciale en-gros cu profil divers.

Zona comercială de sud include complexe moderne (Selgros, Auchan, Kaufland) și sedii ale reprezentanțelor de autoturisme.

Se observă tendința de aglutinare a spațiilor comerciale în zonele periferice, dar cu acces imediat la străzile principale, așa încât să se evite supraaglomerarea centrului.

Zona feroviară și portuară are un aspect longitudinal și limitează intravilanul pe laturile de sud-est, est, nord și vest. Acest aspect prezintă avantajele de a nu altera estetica peisajului urban și de a feri populația de o poluare fonică crescută. Orașul Galați are și cea mai mare stație de triaj din țară, Barboși Triaj cu 32 de linii, la care se adaugă o stație de triaj special al combinatului siderurgic.

Bilanțul teritorial

Analizând valorile absolute din tabelul nr.1 și valoarea procentuală a suprafețelor zonelor funcționale din intravilan (Fig. 5), bilanțul teritorial la nivelul municipiului Galați relevă faptul că zona centrală (3,60%) ocupă o suprafață mică prin raportare la intensitatea activităților terțiare desfășurate aici. Acest aspect poate fi explicat și prin faptul că în perioada socialistă activitățile terțiare nu au constituit obiectivul major al politicii de stat. Zona industrială ocupă o suprafață foarte mare, ceea ce sugerează profilul economic principal al orașului, nivelul veniturilor pe care le obține populația activă în sectorul secundar al economiei locale, amenințări asupra echilibrului dintre mediul înconjurător și om. Zona rezidențială deține o pondere relativ mică, ceea ce generează suprapopularea anumitor areale din intravilan, aglomerație, ambuteiaje. Spațiile verzi și terenurile forestiere au o pondere foarte mică, unui locuitor revenindu-i cca 6,893 m², sub nivelul mediei europene (20-30 m²/ loc.). Zona transporturilor ocupă o suprafață relativ mare, ținând cont de faptul că este generatoare de poluare, accidente.

Tabel 1

Suprafața principalelor zone funcționale din municipiul Galați la nivelul anului 2013

Sursă date: Raport de mediu PUG Galați, mai 2013

Nr. crt.	Zona funcțională	Suprafața (ha)
1.	Zona rezidențială: -locuințe individuale P-P+I -locuințe colective P+I-P+4 -locuințe colective P+4-P+10	1179,69 656,10 465,09 58,50
2.	Zona spațiilor verzi, agrement, sport, perdele de protecție, terenuri forestiere	255,06
3.	Zona industrială și depozitare	1757,85
4.	Zona de transport: -rutier -feroviar -naval	636,23 272,30 286,00 77,93
5.	Zona comercială și de servicii (inclusiv Zona Liberă Galați)	331,01
6.	Instituții publice și construcții edilitare	251,06
7.	Alte suprafețe (pășuni, livezi, teren agricol intravilan, teren neproductiv, etc.)	1454,53

Concluzii

În ciuda faptului că este unul dintre orașele mari ale României și extinderea sa teritorială este limitată de condițiile cadrului natural, municipiul Galați se prezintă ca un spațiu bine aerisit, ordonat, fără perturbarea activităților umane. Acestea se datorează unor zone funcționale destul de bine conturate la nivelul orașului. Zonele feroviară, comercială, industrială (prin definiție zone cu grad accentuat de poluare) au o poziție periferică, ceea ce facilitează desfășurarea activităților cotidiene ale populației.

Zona rezidențială prezintă unele disfuncții care pot fi rezolvate printr-un proiect de replanificare

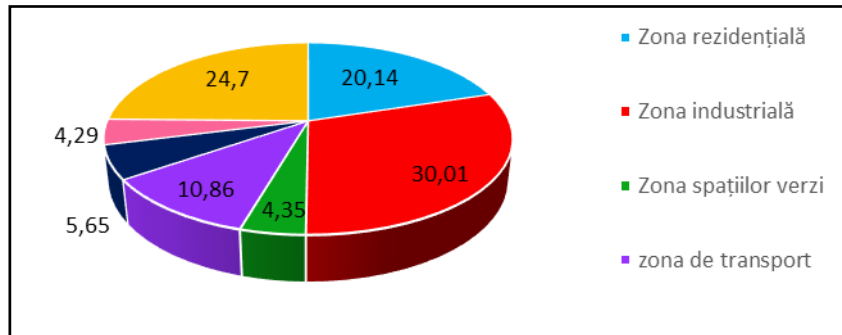

Fig. 5: Ponderea zonelor funcționale din mun. Galați (%)
Sursă date: Raport de mediu PUG Galați, mai 2013

urbană. Existența în paralel a unor cartiere supraaglomerate și a unor cartiere slab populate creează probleme în trafic la orele de vârf și o concentrare a activităților terțiare în primele dintre acestea. De asemenea, cartierele periferice și cele cu locuințe de tip socialist, cu confort scăzut, așa-zimitele "cutii de chibrit" adăpostesc o populație cu venituri mici, sunt nesigure sub raportul securității vieții, în timp ce cartierele cu imobile spațioase atrag o populație înstărită.

Este necesară extinderea spațiilor verzi și o diversificare a spațiilor destinate recreerii și agrementului. La nivelul nucleului central propun o recondiționare a clădirilor cu valoare arhitecturală și valorificarea lor în turismul de tranzit și de business.

Bibliografie

- Avocat Ch. (1981), *Espaces protégés...espaces conservés?*, Revue de Géographie de Lyon, vol. 56, nr. 3, pp. 227-230.
- Cândea Melinda, Bran Florina, Cimpoeru Irina, (2006), *Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului geografic*, Editura Universitară, București.
- Enică Smaranda (2017), *Zonele Libere din România cu privire specială asupra Zonei Libere Galați*, Revista Confluente geografice - revistă a profesorilor de geografie din județul Galați, an III, nr. 3, pp. 29-44.
- Erdeli G. (coord.), (1999), *Dicționar de geografie umană*, Editura Corint, București.
- Erdeli G., Pătrășcoiu R. (2004), *Aprecieri geografice asupra structurii zonelor funcționale ale orașului Craiova*, Forum Geografic - Studii de cercetări de geografie și protecția mediului, nr.3, pp. 105-109.
- Ilinca N. (2009), *Geografia umană - populația și așezările*, Editura CD Press, București.
- Mihai Elena- Cristina (2016), *Rolul urbanistic al Combinatului Siderurgic Galați în dezvoltarea orașului*, Studium - revista studenților, masteranzilor și doctoranzilor în istorie, nr. 9, pp. 129-139
- Ivan Angela Stela, Bîrlea Svetlana (2014), *Aspecte privind evoluția și importanța portului Galați*, Revista Buletinul Științific al Universității de stat "Bogdan Petriceicu Hașdeu" din Cahul, nr.11, pp. 76-81.
- Săgeată R. (2007), *Zona metropolitană Galați- Brăila. Propunere*, Comunicări de Geografie, XI, pp. 443-450.
- Săgeată R. (2014), *Dezvoltare regională și cooperare transfrontalieră în bazinul inferior al Dunării. Studiu de caz: zona de convergență hidrografică Dunăre - Siret - Prut*, <https://www.researchgate.net/publication/282245684>
- Săgeată R., Dumitrescu Bianca (2004), *Impactul industrializării supradimensionate asupra spațiului*

urban. Studii de caz: Galați, Târgoviște, Oțelul Roșu, Geographica Timisiensis, vol. 13, nr. 1, pp. 103-114.

X X X (2014), Raport de mediu PUG Galați conform Anexa 2 din H.G. nr. 1076/2004.

X X X (2001), Legea 351/ 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a IV-a- Rețeaua de localități.

Primit în redacție: 30.09.2019

Revizuit: 09.12.2019

Acceptat pentru publicare: 16.12.2019
